

Sobre prospeccions a la recerca de gas i petroli: un 'sí' a la nostra Segarra

Són ben pocs els que encara creuen que Llach tenia al cap Catalunya quan escrivia allò d'"el meu país és tan petit, que quan el sol se'n va a dormir, mai no està prou segur d'haver-lo vist". En realitat, el que el cantant expressa en la cançó és l'estima per al seu Empordà natal. Una entrega total, resultat d'una suma de sentiments i vivències personals que el lliguen íntimament amb aquella terra. I que és fruit, també, de saber apreciar els valors del seu paisatge particular: pobles menuts que prefereixen no créixer si ho han de fer ràpid i malament, campanars que es comuniquen tímidament, la saviesa popular d'arrel tradicional atresorada en el saber de la gent gran, la història ancestral lligada íntimament a les pedres...

Nosaltres, que sovint quedem embaucats a l'escoltar lletres com aquestes, també tenim el nostre petit i majestuós país particular. Un tresor mil·lenari en forma de qualitat mediambiental, natural, econòmica i paisatgística, del qual en som hereus. Quelcom molt valuós, i que altres territoris han malbaratat. I el que ens pertocaria, en conseqüència, és explotar-lo de manera intel·ligent i preservar-lo alhora, com van fer els que ens van precedir.

Malauradament, damunt d'aquesta riquesa hi plana una greu amenaça. L'empresa *Montero Energy* ha sol·licitat a la Generalitat de Catalunya un permís per desenvolupar un projecte d'investigació (anomenat *Darwin*) en una superfície de 89.683 hectàrees que inclou nombrosos municipis de la Segarra, l'Urgell, la Noguera, el Solsonès i l'Anoia. La mateixa empresa i altres multinacionals energètiques han demanat permisos similars que afecten diversos territoris de la Catalunya central, a més d'altres zones de la península, on diver-

sos ajuntaments han aprovat ja mocions en contra i la societat s'ha mobilitzat per tal de fer-hi front.

Tant pel que fa a les prospeccions com a la posterior explotació (en tots dos casos s'utilitza la mateixa tècnica), les conseqüències per al subsòl i per a la superfície serien nombroses. Totes elles, a més, amb un impacte i una transcendència que no admet comparació amb qualsevol altre procés que hàgim viscut anteriorment. Diversos països, com ara França, Holanda, Alemanya o Bulgària han prohibit aquesta tècnica, i comunitats autònomes com ara Cantàbria han elaborat ja un avantprojecte de llei per fer el mateix, precisament a causa de les terribles conseqüències. Sota terra, hom preveu utilitzar la tècnica del *fracking* o fractura hidràulica, que consisteix en la injecció a pressió d'algun material en el terreny a partir de torres de perforació, amb l'objectiu de trencar la roca del substrat que tanca el gas, i provocar així la seva sortida. Per aconseguir-ho s'injectarien milions de litres d'aigua barrejada amb sorra, escumes i compostos químics. A més

d'un extraordinari consum d'aigua, les conseqüències per a la vida humana, vegetal i animal serien enormes: a la contaminació directa produïda en cada pou, cal afegir l'alta probabilitat de contaminació dels aquífers, ja sigui pels milions de litres de productes químics injectats com pel gas alliberat al fracturar la roca. Els metalls pesants i el material radioactiu subjacent (recordem que el nostre subsòl manté una radioactivitat natural per sobre de la mitjana) podrien també alliberar-se i afectar greument la vida humana, vegetal i animal que es desenvolupa sobre l'escorça terrestre. En darrer terme, l'ús d'aquesta tècnica pot ocasionar un augment substancial dels moviments sísmics.

Quant a la superfície, els resultats es preveuen igualment devastadors. Els punts d'extracció precisen d'una infraestructura dura, extensa, bruta, altament contaminant i de gran impacte, que inclou tant torres d'extracció com basses per emmagatzemar els residus tòxics, dipòsits, grans zones d'aparcament, maquinària pesant, carreteres amples i asfaltades, tubs de conducció,

PASTISSERIA

Colom

COMBAT, 37 - TEL. 973 530 753
CERVERA

CHOCOLAT-BOX

Chocolatiers since 1888

A Barcelona

- Av. Gaudí, 32 (Sgda. Família)
- C/ Major de Sarrià, 45
- C/ Capellans, 2 (Pl. Catedral)

etc. Com a resultat de l'activitat, es produïrien milions de litres d'aigües residuals carregades de compostos químics tòxics i, eventualment, metalls pesants i elements radioactius, que fàcilment contaminarien els terrenys agrícoles limítrofs. Molts d'aquests residus tenen un caràcter volàtil (a més de ser altament cancerígens), per la qual cosa augmentaria de manera molt important el grau de contaminació de l'aire. Per altra banda, les característiques del sistema d'extracció (cada pou pot abastar una superfície limitada del subsòl i, a més, al cap de cinc o sis anys ja no són rendibles) obligarien a repetir l'edificació de complexos d'aquesta mena cada pocs quilòmetres, tot multiplicant l'impacte. Per no esmentar la contaminació

Si les afectacions a la salut, al medi ambient i al paisatge es preveuen catastròfiques, les relacionades amb l'economia i amb l'estructura de la societat segarrenca no serien menys importants.

acústica i odorífera. El resultat seria la conversió de l'actual paisatge de qualitat, de caire rural, en un entorn altament degradat i d'aspecte industrial, un augment espectacular de la circulació de grans camions i de la presència en l'ambient de contaminants i de brutícia, i una afectació substancial per a la salut humana, animal i vegetal.

I si les afectacions a la salut, al medi ambient i al paisatge es preveuen catastròfiques, les relacionades amb l'economia i amb l'estructura de la societat segarrenca no serien menys importants. Aquest projecte suposaria una modificació substancial de l'entramat social i econòmic al tractar-se d'una activitat de gran impacte, i es confrontaria amb allò que és propi de la comarca. Així, els treballadors, propietaris i gestors de l'àmbit de la ramaderia i de la pagesia veurien afectades de manera molt intensa les seves activitats. És més que probable que la notícia de la previsible pèrdua de qualitat dels productes agropecuaris, com a conseqüència de l'entorn degradat i altament contaminat en què passarien a ser produïts, es propagués àmpliament i transcendís els límits del nostre territori, i que això afectés negativament la seva comercialització. La Segarra, en tant que

marca de referència en la producció de productes agropecuaris de qualitat, seria amortitzada. Com a conseqüència, moltes explotacions i activitats associades, a tots nivells, haurien de tancar. La indústria turística, ara incipient i emergent i amb un gran futur pel davant, també es veuria abocada al fracàs, per raons obvies: la matèria primera amb què treballa és la qualitat del seu entorn, un valor que desapareixeria. Per altra banda, el creixent nombre de nouvinguts, molts d'ells de professions lliberals i que van ajudant a recuperar la demografia de molts dels nostres pobles, també marxarien al veure frustrat el projecte de vida que els havia portat fins a aquí, centrat a poder gaudir d'una elevada qualitat de vida. Certament, les

noves carreteres, les torres d'extracció, els tubs, els gasoductes i les basses de residus, és a dir, el nou paisatge comarcal, farien necessària l'arribada d'altra gent. Es generaria una petita bossa de llocs de feina que demandaria una nova població per desenvolupar treballs de baixa i molt baixa qualificació. És aquesta la Segarra que volem?

Des de l'Espitllera sabem que la Segarra està ben viva. I que tot partint d'aquesta base, pot tenir un futur esplendorós. I també creiem en un model de desenvolupament econòmic sostenible, obert a noves possibilitats que es fonamentin en la qualitat i en la contenció; un model que no trenqui radicalment amb les línies de desenvolupament pròpies de casa nostra. Amb una indústria continguda en els polígons industrials ja existents, i amb un sector agropecuari cada vegada més sòlid i més relacionat amb la producció de qualitat, tot treballant, braç a braç, amb el sector turístic. Aquesta visió connecta amb el Pla Estratègic Segarra 2020, un document aprovat pel Consell

Comarcal, generat després d'un ample procés participatiu i que explicitaquina és la voluntat i els anhels de desenvolupament futur de bona part de la població. El projecte de prospeccions i explotacions d'hidrocarburs que hom proposa resulta incompatible amb el model de desenvolupament que en ell s'hi plasma. Fem una crida, en aquest sentit, perquè els nostres representants polítics sàpiguen estar a l'alçada de les circumstàncies en la defensa de la voluntat del poble, perquè siguin conseqüents amb aquest Pla Estratègic i perquè ens acompanyin des d'ara en el procés d'oposició a aquest projecte.

Som davant de dos models de desenvolupament del tot incompatibles. Cadascun d'ells generaria realitats so-

cial, demogràfiques, culturals, econòmiques, paisatgístiques, mediambientals i de salut radicalment diferents. Com a ciutadans hem d'exigir que no se'ns tracti com a simples elements decoratius del paisatge i que es consulti el nostre parer. Tenim tot el dret a decidir quin model preferim, i si en un futur volem assemblar-nos al Baix Llobregat o bé a la Garrotxa. Les dues coses, alhora, no són possibles. La proposta de l'Espitllera és clara: tot reprenent les paraules d'en Llach, declarem que nosaltres també tenim un amor particular, que es diu Segarra. I des de la convicció en les seves enormes capacitats, expressem un gran 'sí' pel futur d'aquesta terra: sí a un desenvolupament i una explotació sostenibles, sí a les dinàmiques econòmiques pròpies d'aquesta terra, sí al patrimoni i a la cultura, sí a unes planificacions correctes, sí al paisatge i al medi ambient, sí a la gestió intel·ligent, sí a la qualitat i l'excel·lència, sí a la salut i a la qualitat de vida. Sí al futur del territori i de la seva gent. En definitiva, sí, a la Segarra.